

Kériessy Gyula

IV. évfolyam.

5. szám.

1930 január hó

MAGYAR

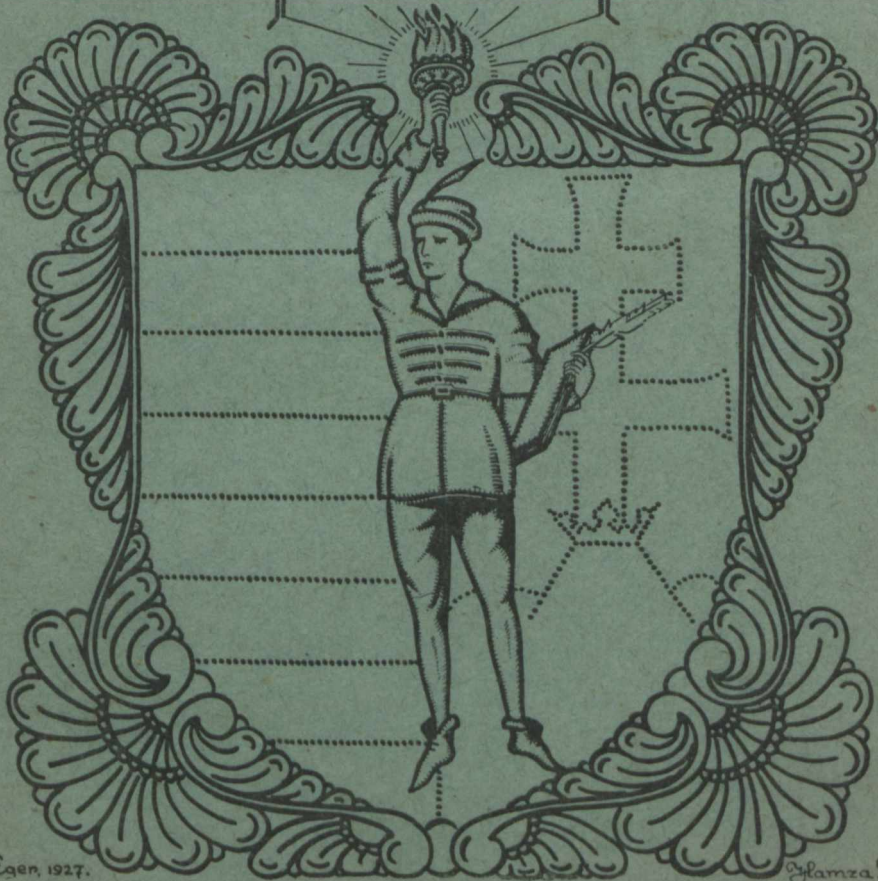
TANÍTÓJELÖLTEK

LAPJA

ELŐFIZETÉS:
EGÉSZ ÉVRE: 3 P.
EGY SZÁM: 30 FILLÉR

FŐSZERKESZTŐ:
KISHÁZI MIHÁLY.
TÁRSZERKESZTŐ:
SÁNDOR ISTVÁN

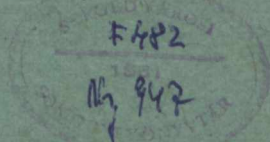
SZERKESZTŐSÉG:
KIR. KATHOLIKUS
TANÍTÓKÉPZŐ INT.
UJSZEGED

Szerkesztőbizottsági tagok :

Baja	Klinger Rezső IV. é.
Budapest II. ker.	Sáfrán Györgyi V. é.
Budapest	Tőke Gyula V. é.
Eger	László Aranka III. é.
Eger	Vasas Fauszt V. é.
Esztergom	Szamosi Ferenc V. é.
Győr	Bécsy Attila V. é.
Győr	Nagy Margit II. é.
Kecskemét	Matkovics Erzsébet V. é.
Kiskunfélegyháza	Békés István IV. é.
Kisvárd	Varga Irén IV. é.
Köszeg	Németh Lajos IV. é.
Pécs	Piller Dezső V. é.
Sárospatak	Korpácsy Nándor II. é.
Sopron	Varga Irén V. é.
Jászberény	Erdei Sándor IV. é.
Budapest IX. ker.	Rhé Márta IV. é.
Csurgó	Timár János IV. é.
Kalocsa	Eckert Irma III. é.
Kalocsa	Lebanovits Károly V. é.
Kecskemét	Szilágyi Erzsébet IV. é.
Kiskunfélegyháza	Mihalecz Erzsébet V. é.
Nyiregyháza	Fiák István V. é.
Szeged	Lengyel Mária IV. é.
Szeged	Almási Károly IV. é.

Kérjük a többi intézetet is, hogy a szerkesztőbizottsági tagok nevét szerkesztőségünkbe minél előbb sziveskedjenek beküldeni.

A kiadásért és szerkesztésért felelős: Horváth B. Kristóf.

MAGYAR

TANÍTÓJELÖLTEK LAPJA

ELŐFIZETÉS: EGÉSZ ÉVRE 3 P. EGY SZÁM 30 FILL.	FŐSZERKESZTŐ: KISHÁZI MIHÁLY TÁRSSZERKESZTŐ: SÁNDOR ISTVÁN	SZERKESZTŐSÉG: KIR. KATHOLIKUS TANÍTÓKÉPZŐ INT. UJSZEGED.
---	---	--

Ujév — Ujesztendő.

Ujév napja a nagy elhatározások napja. Fogadások, ígéreték, tervek születnek ezen a napon. Lapunk is fogad... lapunk is tervez.

Fogadja, hogy hű lesz a küzdelmes multhoz. Szolgálni fogja a tanítójelöltek önképzésének tervét, küzdeni fog az egységért.

Ehhez azonban segítségre van szüksége s kéri ezt a segítséget.

Kedves Testvér! A Te segítségedet kéri. Testvér! Nyujtsd a kezed!

Küzdjünk együtt. Küzdjünk a közöny ellen. 7000 körül vagyunk, 1300 testvér olvassa csak a lapot. Fél száz képző van, s csak 24 képzőbe jár a lapunk. Hol van a többi? Hol késik 5000 testvérünk?

Kedves Testvérem! Segíteni akarsz?

Segíthetsz; oft van az 5000-es nagy ugar. Jer, szántsuk fel. Szántsuk és törjük az 5000-es közöny nagy ugarát, hintsük el benne az egység és szeretet magját.

Valósítsuk meg a tanítójelöltek egy táborát... Ha ez megvan, akkor hihetünk a nagy Feltámadásban.

Testvéreim! Munkára fel! Trianon tizenegyedik esztendejében kezdjük meg a nagy harcot, a magyar haza boldog újesztendejéért.

Testvérek!... Munkára fel!

(Sándor)

SZÉPIRODALOM

Ki volt nagyobb . . ?

(Történet Kinából)

Irta : Sándor István V. é. Szeged.

A Hoang-ho sárgásan hömpölygő piszkos medre mellett hangosan vitatkozott a három kínai. Nem érezték, hogy a fűvény lángol a talpuk alatt, hogy a Nap melegebb, mint valaha; ők mindezekből nem érezték semmit. Most Li-Houng beszélt, ki megjárta a törökök országát s most Allah szakállára esküszik, lévén ő Mohamed fanatikus követője, lázas igyekezettel, ékes kínai beszéddel védi a Próféta igazát...

— »Ó, nemes testvérem, szegény és eltévelyedett Szin-Csüan, nagy a te balgaságod. Nagyobb, mint a Küen-lün hegye. Mert azt én mondom neked dicső Szin-Csüan, hogy a hatalmas és dicső, Allahtól kedvelt, bölcs Mohamed az igaz, Kung-Fu-Tse (Konfucius) még arra sem méltó, hogy dicső Mohamed fenséges saruit megoldja. Én mondom azt, a mandarinok leszármazottja, hogy egy az Isten, Allah; a bölcs Mohamed az ő igaz próféta. Kövesd őt nemes Szin-Csüan.«

Ha Li-Houng azt gondolta, hogy meggyőzte Szin-Csüant Mohamed igazáról, úgy be kellett látnia, hogy tévedett. Erről nem is lehetett sokáig tévedésben, mert copfos társa, a nemes Szin-Csüan rákezdte a Hoang-Ho mellett:

— »Kótyagos fejú, bolond beszédű atyámfia, nemes ősök tévelygő unokája... szegény Li-Houng. Kisebb a te tudományod a nagy sivatag parányi homokszeménél. Vigasztalódj azért, mert a szamárságod nagy. Nagy, mint Tien-sán hegytömege. Butaságodnál csak szemtelenséged nagyobb. Ha az arányban állana termeteddel, akkor te, nemes Li-Houng, nagyon nagy volnál. Akkor a Hoang-Ho felett ragyogó csillagok elsápadnának szégyenükben, mert köztük egy tök lenne. Az a tök a te buta fejed lenne, ami oda fel érne. De a szemtelenség nem növeszt, így a csillagok nyugodtan ragyoghatnak, nem kell félniök a te tolakódásodtól. Hogyha te ostoba követője akarsz lenni egy megkerült tevehajcsárnak, azt én nem bánom. De Kung-Fu-Tset ne merd össze hasonlítani Mohameddel. A dicsőséges Kung-Fu-Tse még azt sem engedné meg, a te sárga bugyogós prófétádnak, hogy a copfját bekösse...«

Ez már több volt, mint sok. A mohamedánusnak felfordult a türelme, ami úgyszem állt valami biztos alapon, lévén ő dél-kínai, bőszen elkezdte:

— »Hallod-e te vakarcs? Lehet, hogy a te prófétád copfja bekötéséhez nem elég egy Mohamed. De én majd talán elég leszek, hogy a te csúf varkocsodat befonjam... de azt nem köszönöd meg te... te béka...«

Ezt pedig a konfucsés nem tűrhette. Hogy a copfja varkocs, hogy ő béka... na megállj Li-Houng! Lerakta cók-mókját és megindult Li-Houng felé. Az hasonlóképp cselekedett, csak ő Szin-Csüan felé indult. A két kínai összeért; készen volt mindkettő, hogy megütközzön a prófétájáért. Ekkor megszólal a harmadik, ki eddig egy szót sem szólt.

— »Nincs igazad nemes Li-Houng. Te is tévedsz jó Szin-Csüan. Sem Kung-Fu-Tse, sem pedig Mohamed, sem Buddha. Egyik sem igazi. Hanem csak egy az... a Jézus Krisztus. Ne jöjjetek nekem. Akkor nektek lenne igazatok, mert ti ketten vagytok. Hanem várjatok egy kissé. Rögtön ott leszünk Sihoangti császár pagodája alatt, ott a fák hűvösében, míg a rizs megfő, mesélek egy történetet a Krisztusról, Mohamedről, Kung-Fu-Tséről, és a szegény kinairól...«

A nap hevétől védett Sihoangti császár-pagoda árnyékában az öreg kínai mesélni kezdett.

— Egy szegény ördög elindult a Jang-cse-kiang mentéről. Ment, hogy megtalálja a szerencsését. Szerencsét keresett s veszedelmet talált. Rablókkal találkozott, kik csúnyán összeverték, majd egy mély szakadékba dobták. Szegény ördög étlenszomjan fetrengett a szakadék fenekén. Keservesen kiáltott segítségért. Szomorú szemmel nézte a csillagos eget; fájdalommal gondolt a Jang-cse-kiang kék hullámaira. Már leszámolt az élettel. Még egyszer keservesen segítségért kiáltott. A szakadék szélén megjelent Kung-Fu-Tse. Mikor meglátta a szerencsétlent, ki segítséget kért és várt, el kezdett beszélni:

— »Szegény és szerencsétlen ember, de jó is neked. Gyakorolhatod az emberszeretet egyik megható példáját. Imádkozhatsz azért, ki romlásba döntött. Sajnálalak, mégis irigyellek. Maradj nyugton jó ember s imádkozz embertársaidért... Az ég legyen veled!«

Azután távozott és jött Mohamed, már messziről kiabált:

— »Szegény ember, szegény ember! Hidd el, hogy sajnálalak. Minek is jöttél el hazúlról... miért nem vigyáztál jobban. Hiába na. Ez így volt megírva, Allah a bölcs, a hatalmas ezt így rendelte el. Ő így rendelkezett. Ne zúgolódj ellene, hitvány sárga fajzat! Né szállj szembe a sorssal nyomorútl! Allah nagy! Allah hatalmas. Allah az egyedüli igaz...« Így szólt a próféta s távozott.

A szegény kínai könnyeit törölve, szomorúan készült a szakadék fenekén a halálra. Mikor már azt gondolta, hogy mindennek vége, a szakadék szélén fényesség támadt, megjelent egy szelid arc, a halálba készülőtől állt az Ur Jézus. Nem szidta a szerencsétlen vándort, hanem kötelet font, ki-

húzta a szakadékból, elvezette a legközelebbi forráshoz. Sebeit bekötözte, homlokon csókolta s mondá: »Eredj és járj békével!«

Lao-Hien, a krisztushívő, elhallgatott.

... Másnap reggel Szin-Csüan megindult a ladahiói miszsióstelep felé. Vele volt Li-Houng, a mohamedánus is. Mindkettő meg volt győződve, hogy az Ur Jézus a legnagyobb, erről tanuságot tenni mentek Ladahió missziós telepe felé...

Egy virág az uton.

Irta: Friedrich Erzsébet IV. éves, Kisvárdá.

Egy virág az uton. A szine fehér.
Késő nyárban nyilott, magasra nem ér.
Ha megcsillan rajta elbágyadó fény,
Látszik a boldogság minden levelén.

Ha csípős, őszi szél megborzongtatja,
Szegény kicsi virág, fejét lehajtja.
Ha az eső hull rá, felvidul újra
És az égre néz fel, ott a nap utja . . .

Nincsen társ mellette, egyedül virul.
Kedves virágtestvér feléje nem nyúl.
. . . Elborul a szemem, miért, jól tudom,
A virág az oka, ottan az uton

Fehér, tiszta szine azt mondja nekem,
Ha elkeseredem, azt nem jól teszem.
Tőle tanulok meg hálásnak lenni,
Őszi bánatok közt el nem csüggedni.

Tőle tanulom, hogy mindenütt van szép.
Mindenütt, a lábunk akármerre lép.
Mert bármilyen hideg, csúf ez a világ . . .
Mégis akad itt-ott kis fehér virág . . .

Megtérve.

Irta: Lövey István IV. éves, Kiskunfélegyháza.

Uram! Júdás voltam. Elárultalak.
Tudom, nagyon fájhatott ez Neked.
Hiszen annyian bánatnak,
Annyi rengeteg a sebed.

Uram! Júdás voltam. Elárultalak.
De most megtérve lehajtom a fejem.
Itt állok: büntess meg Atyám!
De aztán bocsáss meg nekem.

Át a Doberdón.

A pécsi képezdészek olaszországi útjából.

Irta: Bucsinszky Mihály IV. éves Pécs.

Robogó vonatunk befut egy kis állomásra. Monfalcone! — kiált a kalauz. Gyorsan leugrálunk. Az állomástól jobbra kopár, sziklás hegy emelkedik. Itt vagyunk a Doberdó alján. E nagy sziklahegyen át akarjuk elérni a nagy olasz—magyar harcok középpontját, Görzöt. Gyalog megyünk. Gyalog? Hisz vonaton is odajuthatunk. Gyalog megyünk, azért, mert mi is végig akarjuk járni azt a földet, melyet annyi magyar vér öntözött. Meg akarjuk nézni azt a helyet, mely szemtanuja volt a magyar vitézségnek.

Vezetőnk vitéz Széky tanár úr, ki szintén részt vett a doberdói harcokban.

Indulunk. Itt még egyhangú a kopár, sziklás hegy. Erre még nem voltak harcok. Monfalconetól nem messze már kezdődik a magyar vérrrel áztatott föld. Még élesen látszanak a borzasztó háború nyomai. Előrehajolva baktatunk felfelé. Kegyetlenül nyom a hátizsák.

Felérünk egy magasabb dombra. Körülnézünk. Alattunk a síkon pár fiú játszadozik. Haj! Tizennégy évvel ezelőtt más játék folyt itt... Tovább ballagunk. »Ni homokzsák«, — hallunk egy hangot. »Kettő, három«, — mondja egy másik. Odafutunk. Mindannyian látni akarjuk az annyit emlegetett homokzsákot. Egy gödörben fekszenek. Az idő megviselte őket: a zsák már teljesen szétfoszlott, a homok pedig zsákalakban megkövesedett. Milyen jó szolgálatot tettek ezek a háború alatt, mikor a golyók és gránátzilánkok zápként hullottak. Hány meg hány halálhozó golyót fogtak fel. Egy pár bokor mellett megyünk el. Az előlmenők megállnak. Mi az? »Egy 8-as gránát«. Veszedelmes dolog ez. »Akkor« nem jelentett veszedelmet; lecsapott, feltúrta a földet, de nem robbant. Most azonban a legkisebb mozdításra is felrobbanhat. Sorban tünedeznek elő a borzasztó háború nyomai. Nem messze feltűnik az első lövészárók. Hatalmas kövekből felrakott fal. Mögötte árok fut végig. Mindig több és több tűnik elő. Egymást keresztezve futnak tova s hosszan kanyarognak végig a hegyoldalon. A tanár úr hirtelen megáll. Köréje gyűlünk. Örömtől csillogó szemmel mondja: »Ez volt a mi állásunk«. Megilletődve nézzük azt az árkot, melyben a mi tanárunk harcolt a hazáért. A meredek helyeket sem kerülük el, oda is felkapaszkodnak. Ezek a lövészárkok tudnának csak sokat mesélni az itt lefolyt eseményekről. A meredek hegyoldalakon a háború alagútszerű rókalyukai láthatók. Ezek voltak a legbiztosabb menedékek a veszedelmes pergőtűz alatt.

Sűrűn elhíntve gránátölcsérek. A rémes pergőtűz szomorú emlékei. A lövészárkok közt még most is ott fut a veszedelmes

drótakadály. Hány és hány vitéz halt itt meg a drótakadály alatt... A hazájáért...

Uttalan-útakon járunk, keresztül-kasul mindenem. A drótakadály megnehezíti útunkat. Bujkálva megyünk tovább.

Nem messze feltűnik egy kis pirosfedelű torony, előbukkanak a házak is. Kicsi, fehéroldalú, pirosfedelű házak. Mintha mind piros sapkát viselne. Sötét ablakaik kíváncsian pislognak felénk, mintha csak azt kérdeznék: hát ezek mit keresnek itt? Nem ok nélkül járunk itt s a magyarnak van joga itt járni. Ezek a házak nem voltak szemtanui az itt lefolyt háborúnak. Nem. Ezeket a háború után építették. A háború után magyar pénzen. Beérünk a faluba. Doberdó. Hol a régi falu? Itt az új mellett. A földig rombolt falak közül egy-egy füstös kémény mered az égnek. Hány és hány véres csata folyt le itt, a régi falu körül? A régi falut az olasz és magyar gránátok döntötték romba. Kő kövön nem maradt. De sok család vált akkor hajléktalanná...

A falu kis templomában imádkozunk. Könnyes szemmel hagyjuk el a kis templomot. Könnyezünk? Nem tudjuk miért, de nagyon jól esik.

A falun kívül letelepszünk ebédelni. Kegyetlen nehéz út volt eddig. Elfáradtunk. Nem csoda, hat és fél órát gyalogolni kopár, sziklás hegyen, lövészárkokon, drótakadályokon keresztül...

Két óra. Indulunk. Ugyanolyan úton, mint eddig. A hátizsák kíméletlenül nehezedik ránk. Lehajtott fejjel baktatunk. Nem nevet most senki. Inkább sírni szeretnénk. Megbotlom. Lehajolok, hogy megnézzem, mi az. Vas. Egy gránátszilánk. Zsebembe csúsztatom s megyek tovább. Egy pár rozsdás magyar rohamsisak hever a földön. Szerencsétlen gazdáik tudja Isten, hol pihennek? Jeltelen sírokban! Nem tud róluk senki! Az egyik sisakon kis kerek lyuk van. Talán éppen azon hatolt be a halált hozó golyó. Az egyik lövészárkok mellett nagy halom, elrozsdásodott konzervdoboz hever. A háborús ebéd maradványai. Szerteszéjjel elszórva üres tölténytartók. A küzdelem hevében a vitézek elszórták. Újra egy gránátszilánk. Ezt azonban nem vihetjük magunkkal. Nagyon nehéz volna ahhoz, hogy cipeljük. Két kilóra becsültük. Egy tölcséralakú lyuk mellett haladunk el. A fenekén betonalapzat van. Nem tudjuk elképzelni, mi az. A tanár úr megmagyarázza. A harminc és feleseknek kellett ilyen alapépítményt építeni. Egy harminc és feles állt itt rémes torkával rettegésben tartva az ellenséges lövészárkok lakóit. Csak két perces pihenő volt, de nagyon jól esett. Nagyon fáradtak vagyunk. Már igen-igen szeretnénk egy országutat látni. A tanár úr biztat: csak előre, most már nemsokára kiérünk az útra. De még semmi nyoma sincs az útnak. Végre, a sötét sziklák közt feltűnik egy hosszan kanyargó világos csík. Az országút. Hála Isten!

Az utolsó lövészárkokon és drótakadályokon keresztülver-

gödve, kiérünk az útra. Most már könnyebben megyünk. Az út mellett hatalmas sziklafal emelkedik. A másik oldalon gránát-tölcsérektől ripacsos a fennsík. Egy kanyar után egy szép völgy tárul eléink. A völgyben egy kis falu fekszik. »Milyen falu ez?« kérdezzük a tanár urat. »Redipuglia. Itt van a legnagyobb olasz katonai temető. Ezt is meg fogjuk nézni.« A falun megyünk keresztül. A falu feletti sziklafalakon is ott sötétlenek a rókalyukak. A faluban kíváncsian bámulnak meg bennünket. A sapkánkon ott díszlik a nemzetiszínű szalag. »Ungheresi« suttogják jobbról is, balról is. Végre kiérünk a faluból. (Folyt. köv.)

AZ 1929. ÉV HALÁLÁRA.

TOKODY ANNA III. éves, Szeged.

*Haldoklik a jelen,
A multba vágódik,
Már a végét járja,
Utolsót vonaglik.*

*Majd jön egy szebb jövő,
Mely reményt, vigaszt hoz
S érte buzgó imánk
Száll az Ég Urához.*

*Menj! — Menj! — nem siratunk
Nem kívánunk vissza,
Hisz nem hoztál derűt
Borús napjainkra.*

*Ama nagy jövőben,
Naggyá kell születnünk
Bár sorsunk mostoha,
Nem szabad csüggednünk.*

*Életkedvünk, erőnk
Nagy lesz és azután
Dicső, örök nemzet
Fog élni e hazán.*

Jézusom Hozzád!

Irta: Joó János IV. éves, Baja.

*Megkínzott lelkem hova szálljon?
Meggyötört testem hol találjon
Nyugodalmat?
A bűn, az irtózat koboldja
Szüntelen fülembé dalolja:
„Szakaszd le már“!*

*Megkínzott lelkem hova szálljon?
Menedéket ó hol találjon
A bűn elől?
Uram im, kitárom a karom
És elsirom minden panaszom:
A bűn megöl!*

*Ó rejts el engem szent Sebedben,
Könyörülj rajtam, elesetten
Uram, Uram!
Óleld Magadhoz fáradt lelkem
És add vissza mit elvesztettem,
Én Jézusom.*

A hit mindenre képes.

Irta: László Aranka III. éves, Eger.

Havas, fehér volt az erdő, mikor az emberek útra keltek, hogy a hegyen át elmenjenek a szomszéd faluba szentmisét hallgatni. Mi is elindultunk, de szánon. Hideg volt egész uton, zúgolódtunk télapó ellen, aki ennyire átvarázsolta a természetet...

A lelkem visszazárlt a multba s eszembe jutott a nyár. Mily gyönyörű volt ez az erdő ezer kis virágával, dalos madaraival. Hányszor csalt mosolyt ajkamra ez a táj a nyáron, mikor zöld volt minden... kacagott minden. Most is csodaszép a határ, de most egész más, mint régen. A zúzmarás fehér fák szomorúan, élettelenül merednek az ég felé. A mi arcunk is szomorúan nézi a meghalt természetet.

Álmodásomból felriadok s megfagy ajkamon a szó. Tö-lünk talán tíz lépésnyire, egy nyomorék ember haladt, mankó-jára támaszkodva. Egyik lába fából volt. Fél kezével botját fogta, szabad karjával imakönyvét szorította magához. A hidegtől lila volt az arca, de mosolygott. Mikor közel értünk hozzá, Dicsértések-et köszöntött. A meghatottságtól nem tudtam, mit tegyek. Könny szökött szemembe, de nem az elégedetlenség könnye, hanem a hála gyöngyszeme. Az emberre néztem, majd pedig az égre. Éreztem, hogy a hit nagy kincs, mely mindenre képes.

A nyomorék ember szemében fénylő tüzet láttam, mikor kérdésünkre válaszolt.

— A krisztusi szeretet mindig több erőt ad, mint amennyit megérdemlünk. Néha alig bírok járni. Ma a hideg, havas uton nem fáradok el... nem fázom, mert sietek az Ur felé s Ő felmelegíti szent testének sugarával az ő szolgáját.

Mikor a templomban voltunk, oly áhitatosan imádkoztam, mint még soha. Éreztem, tudtam, hogy ez az ember gazdag, nagyon sok kincse van. Olyan értékekkel bír, amelyek nem mulnak el soha. S míg imám szárnyán felszálltam az ég Urához, a csengő megszólalt. Áldozáshoz térdeltem Krisztus oltára elé. S bármily összeszedettséggel térdeltem oda, nagyon szegénynek éreztem magam, a mellett az ember mellett, aki betegnek, gyalog állt az oltár elé.

Lelkembe néztem... s láttam! Láttam, hogy nem a ruha teszi az embert, hanem a hit. Éreztem, hogy nem mind boldog, aki gazdag, hogy a kincs, rang, hír, tovatűnő csillag csupán. De az, akiben él a hit, aki remél egy szebb, egy dicsőbb életet, aki küzd, szenved és imádkozik, csak az lehet igazán boldog. Szerettem volna benézni mindenkinek a lelkébe, hogy megnézzem, mit takar a külső, megnézzem, hogy ki a boldog.

Szerettem volna megszoritani annak a nyomorék embernek a kezét és megköszönni, neki azt, amire megtanított. Azt, hogy megmutatta, hogy a hit mindent legyőz és a szeretet mindenre képes.

Visszaemlékezés a nyárra.

Irta: Szabó Endre IV. éves, Eger.

Vasárnap délután van, szomorú őszi délután, búsul a természet. Valami fájó, nyomasztó érzés nehezedik az ember lelkére. Az ős hangulata ez. Kint fúj a hideg novemberi szél s az ablakhoz csapkodja a havas esőcseppeket.

Lent a völgyben fekszik a város füstös ködbe borulva, mintha álmodna. Lehet, hogy valóban álmodik, mert olyan néma, olyan csendes. Egyszer mély harangkongás bűg át a szél síró zaján: egy... kettő... három... négy. A székesegyház órája négyet ütött. Utána még három templom ismételte meg rideg komolysággal.

Istenem, mégcsak négy óra és máris este van! — sóhajok fel önkénytelenül. A nyáron még ilyenkor... Erre a gondolatra megrohan a visszaemlékezés áradata. Eltűnik előlem a szoba homálya, a kályha barátságos fénye, a szél zúgása. Eltűnik minden a jelenből, egy új világba röpitett az emlékezés. Nyár van, forró nap, délibáb, egy kis alföldi városka, mellette kanyargó, hús folyócska... Majd tovább szállok: a zajos főváros, egy hosszú utazás, majd a Balaton és végül — a cserkész tábor!

Sajnos, ezek már csak emlékek. De örök emlékek, hűen őrzik őket egy kopott, zsíros kis füzetecske, a tábori naplóm. Előveszem és a kályha világánál olvasgatom. Olyan jól esik visszaemlékezni arra, ami már nem jön vissza soha.

Az egyik lapon ez áll:

Balatonkenese, 1929 július 2.

*

Lefúvás után még sokáig ébren maradtam. Hallgattam az őrseg lépteinek tompa zaját s figyeltem torz árnyékukat, amint rárajzolódott a sátor fehér vásznára.

Nem tudtam aludni, a nap eseményei, nagyszerű változatai újra, meg újra fölmerültek lelkemben. Végre mégis elszenderedtem.

Éjfél körül arra ébredtem föl, hogy valaki a szemembe világít s buzgón rángatja a takarómat. Őrségre! — kiáltja. Kedvetlenül érintett a dolog, de nem tétováztam sokáig, hívott a kötelesség. Gyorsan felöltöztem s átvettem a szolgálatot.

Életemben most voltam először őrsegen, de ez olyan szép volt, hogy nem felejttem el soha. Más fiú ilyenkor tele van rétegéssel, eszébe jutnak az indián- és ponyvaregények összes főhősei, minden zörejt ellenséges mozdulatnak gondol. Az én lelkemet azonban fenséges költői érzés töltötte el.

Gyönyörű éjszaka volt. Félhomály derengett, a fogyó hold halványan világított az akarattya-pusztai dombok mögött. A Balaton mint óriási tükör, úgy ragyogott, a tihanyi és síófoki partok belevesztek az éjszaka homályába. A vadvirágoktól szinte bódító volt a levegő, a Balaton felől langyos szellő fujdogált, a nagy csendben föl-fölzendült egy-egy szerelmes csalogány éneke.

A Balatontól néhány száz lépésre, egy völgyszerű mélyedésben terült el a tábor, melynek fehérsátraí alatt annyi ifjú lélek álmodott.

Miután az őrseget átvettem, körüljártam a tábort, betakar-gattam a fiúkat. Nem volt semmi baj, a béke és nyugalom honolt az éjszakában, csak a jó Isten volt ébren, Ki gondos szeretettel őrködött cserkészfiainak álma fölött. Tehát nyugodtan élvez-hetem az éjszaka szépségét.

Megálltam a tábor határán emelkedő domb tetején s me-rengve néztem a csöndes Balatont. Bizonyára ő is álmodott.

Álltam sokáig mozdulatlanul, csak a lelkem volt nyugtalan. Szabad volt, a prózai világból nem zavarta meg semmi sem. Szabadon szállhatott a vadvirágos dombok, a kék Balaton fölött, fel-fel a magasba, az Uristen trónja elé. Valami csodálatos érzés töltötte meg lelkemet: a csodálat, öröm, hála, szeretet fenséges egyesülése. De mit is érezhetett volna egy ifjú, tiszta lélek ilyen éjszakán? Itt a természetben ismertem meg igazán az isteni alkotás csodás művészetét. Imádkozni akartam, de szó nem jött ajkamra, szebbnél-szebb gondolatok üzték, hajtották egymást. Isten azonban látta lelkemet és megértett engem. Elégtételül le-szakítottam néhány szál virágot s elvittem a közelben álló útszéli kereszthez és letettem az Üdvözítő lábai elé. Vétkeztem, mert el-hagytam őrhelyemet, de a parancsnok úr, ha megtudja, bizonyára megbocsát nekem.

Megnyugodott lélekkel tértem vissza előbbi helyemre. Amíg a tavat bámultam, gondolatom elszállt messze-messze, túl a Dunán, túl a Tiszán egy alföldi kis városkába, beröpült egy aká-csò kis házba, hol fehér ágyán mosolyogva álmodik egy barna kis leány. Ugyan miről álmodik? A kék Balatonról vagy egy kék-szemű fiúról?

Lelkemet megszállta a költői ihlet s megalkottam első ver-semet, melyről elhiszem, hogy gyöngé alkotás és szerényen hű-zódik meg nagy Petőfi árnyékában, de meg vagyok győződve arról, hogy lesz valaki, aki nagyon szépek fogja találni.

Mily csöndes a Balaton,
Álom ring a nagy tavon.
Gondolatom messze száll,
Drága gyöngyöm rád talál.

Oh, mily csodás ez az éj,
Lágyan zsong az éji szél,
Nádas zizeg, hab csobog,
A rózsámról álmodok.

Lassan-lassan világosodni kezdett. A hold lebukott s keleten pirosodni kezdett az ég. A Balatonon egy páros rózsaszín pír futott végig; hirtelen az egész vértömeg megmozdult s halkan mormolni kezdett. Egyszerre felzendült a rigók és pacsirták reg-geli himnusza; a majorbeli kakasok is ugyancsak költögettek a napot, 4 óra volt. Az őrseget átadtam s nyugodni tértem, hátha ilyen szép éjszaka után még szebbet álmodok...

Az árva karácsonya.

Írta: Gázsó Mihály II. éves, Jászberény.

Az esti szürkület már leszállt a városra. Vastag hótakaró borítja a csonttá fagyott földet. Alig látni már embereket s csak egy-egy szánkó csilingelése hallatszik. Mindenki haza siet, hogy otthon töltsse el szent karácsony estéjét. Minden házban ég a lámpa s világa kiszűrődik az út közepére. A gyermekek boldogan ülnek a vígan lobogó kandalló mellett, várják, hogy mit fog hozni a Jézuska.

Csak egy szegény árva fiú nem vár semmit. Mit is várhatna ő szegény. Itt hagyták szülei árván az ő gyöngé hét évével. Rokonai nincsenek, azt sem tudja, hová forduljon. Eddig a városban tanyázó vándorcirkuszban végzett apró munkákat s ezért tartották. De most a cirkusz tovább ment s ő itt maradt.

Ott haladt az út közepén a térdigérő hóban. Rongyos kis kabátját szorosabban húzza össze. Majd megveszi szegényt az Isten hidege. Nagy pelyhekben kezd hullni a hó s ő szorongva megy el a kivilágított ablak előtt. Majd neki bátorodik egy kisse s bekopog egy jégvirágos ablakon. Hevesen dobogott a szíve.

Az ajtó kinyílik, s egy mogorva öreg úr lép ki rajta. Mikor látja, hogy egy koldus áll előtte, ráförmed és durván elzavarja. Azután visszatér szobájába, bosszankodva, hogy megzavarták olvasásában.

Mindig nagyobb pelyhekben esik a hó. A szegény árva lassan halad tovább. Már alig bírja fáradt tagjait. Megáll. Térde megbicsaklik s ő a puha hóba esik.

Ezalatt az öreg úr, aki elzavarta a kis koldust leteszi könyvét. Valami furcsa érzés szállotta meg. Milyen komor az ő karácsonya. Nincs felesége, nincsenek gyermekei. Milyen furcsa ez az egyedüllét a szent estén. Már banni kezdte, hogy elzavarta az árvát.

Előveszi a bibliát és abból kezd olvasni. Közben egy elhatározás ül ki az arcára s mindig erősödik. Végre leteszi a könyvet és felugrik. Igen, utána megy megkeresi és jóvá teszi hibáját. Neki úgy sincsenek gyermekei magához veszi és az édesapja lesz.

Gyorsan fölvette kabátját, kalapját s kirohant az utcára. A nycmot már alig lehetett látni. A friss hó már majdnem elfödte. De ő rendületlenül tovább haladt. Egyszer csak megbotlott valamibe. Lehajolt. Ott feküdt a szegény gyermek. Már félig elfödte a hó. Alig lélegzett már. Az öreg kebeléhez szorította s gyorsan vitte haza.

Odabenn a meleg szobában lassan-lassan magához tért a kis árva. Felnyitotta a szemét, s csodálkozva nézett körül. Mikor tekintete a ház urára esett, összerezsent. De az öreg szelíden megcsókolta és elmagyarázta neki, hogy ezután mindig itt fog lakni és őt apának fogja hívni. A fiú csak lassan értette meg, hogy

mit jelent ez, majd megcsókolta jőtevőjének kezét és végtelen szeretettel nézett rá.

Az öreg bácsi pedig a kandallóhoz ült, ölébe vette a kisfiút és mesélni kezdett neki:

Egyszer régen Betlehemben született egy kis gyermek...

Hinta-palinta . . .

Írta: **Sáfrán Györgyi V.** éves, Budapest.

»Hinta-palinta, szépen szól a szürke pacsirta. Lökd meg pajtás a hintát, érijük el a pacsirtát...!«

Gyerekemlékek aranyos tündérekéi rózsaleveleken úsznak lefelé a tovahömpölygő életfolyón. Hinta-palinta... magasan röpkölni milyen jó, hogy mosolyognak a csillogó gyermekszemek. Nézem, nézem, le, föl... hinta, palinta...

A park már néptelen. Utjain megjelennek a város kis vendégei, nyaraló pesti gyermekek. Szép rendben sétálnak, aztán szembetalálkozunk a hintánál. Feszes »vigyázz«-ban állnak meg, mert hisz most választja ki a tanító úr a három gyermeket, aki hintázhat. Hogy sóváróg valamennyinek a szeme, rengő vágy lobog azokban: hintázni! — A három kiválasztott boldog mosolygással, diadalittas büszkeséggel siet a hinta felé.

— Ugye érdemes volt jónak lenni?! — kérdi tanítójuk. Csöndes, könyomta igen a felelet.

Ugy érzem, mintha valamennyinek kis piros szívét tenyereim tartanám... s nézem könnyes csodálkozással a rejtett, ezerszinű gyermekérzéseket. Apró csínyek büntudata, nagy vágyakozás, fogadkozás csavarja össze-vissza a kis sziveket.

Oh, gyere vissza gyermekkorom mesemultjából hintapalintás jókedvem, fölpackolunk szárnyas hátadra s kacagó vidámsággal röpkölnünk mesemezőkön át gyermekkorom tündérországaiba. Hintázunk, röpkölnünk magasan és mindnyájunk szíve, lelke kacagja a drága gyermeköröm tiszta derűjét. Hinta-palinta...

De a kis piros szívek megint fájdalmasan húzódnak össze és én fölrezenek, újból csak három mehet és még egyszer három. A többi kis szív, a többi vágyó szem szomorú marad. — A templom öreg tornyában megkondul a harang, nyolc óra. — A sor megiradul, a sok lehorgasztott kis fő nehéz csöndjében. Nézem, nézem őket... Miért nem jöhettek velem táltos lovon, csilingelő gyermekkorom meseországába, vadvirágos mezőre, törpék erdejébe, csicsergő madárkák, mókusok közé. Hintáznánk, röpkölnénk magasan, mindnyájatok sápadt arca kipirúlna az égő örömtől... Boldog szabadok lehetnétek, mint az aranyos pillangó, táncos örömmel röpködnétek körül a sok sötét emberbozótot, vinnétek színt, örömet, szépséget közzéjük.

Hinta-palinta... elszállt a pacsirta... nézek utána... hátha visszajő... multból a jövő...

Budapesttől Fraknóig és vissza.

Irta: Vadász Emma V. éves, Budapest.

(Befejező közlemény.)

Még aznap este indultunk Sopron felé. Már éjjel volt. Az egész nap vidám leányjakak lezárultak, de én nem tudtam aludni. Pedig fáradt voltam. Állomásneveket hallottam a csendbe belekiáltani. Ismerős nevek, hiszen apukámnak ezek oly szeretettek, kedvesek: Kapuvár, Csorna, Észterháza. Éjjel érkezünk meg Sopronba, ahol a főispán és a tanítóképző igazgatója vártak bennünket, igazán kedves figyelmességgel, a késő idő dacára. Felkísértek bennünket a szállodába. Mindenről gondoskodtak, a legcsekélyebb dolog sem kerültte el figyelmüket.

Fáradtak voltunk, hamar elaludtunk. Másnap reggel a kaszinóba mentünk reggelizni, s már is igazán sok szép dolgot láttunk. Egy régi kis tiszta rokokó házat, a Széchenyi-téren egy, a XVIII. századból való renaissance-stilu szép palotát, mely a Széchenyieké volt, s amelyben az entente-bizottság lakott, itt tárgyalva a soproni felkelőkkel. Reggeli után Fertőrákosra indultunk autóbusszal.

Leszállás után a Fertő tava tűnt előnkbe, majd megindultunk a fertőrákosi kőbánya felé. Az egész Európában csak itt található az az érdekes, u. n. »lajtamészko». A bánya 300 éves. Most már persze nem dolgoznak benne, de szépségben vetekszik az aggteleki barlanggal. A ragyogó, fehér mennyezetet hatalmas, gigantikus méretű oszlopok tartják, amelyek a ráakódott moszatoktól különös, zöldes-ezüstös-fehér színben ragyognak a belopakodó napsugárban. Nehezen tudtunk megválni. Visszafelé más uton vittek bennünket. Az egyik kanyarulatnál egy gyönyörű tó tárul elénk, előkelő szállodával a partján. A természetből a kultúrvilágba értünk! A tavat Malomtónak hívják, s még a rómaiak ásták, hogy a Fertőből kifogott halakat itt összegyűjtsék. A mélysége 18 m. Ez a tó és szálló a soproniak nyaraló strandja. A város végén bementünk a szépen gondozott temetőbe, a hősök sírjához. A temető mellett a Szent Mihály templom áll. Az Árpádok-korában kezdték építeni a telepes németek. Mátyás alatt újraépítették, stílusa szebb gót a Mátyás temploménál. A mult században restaurálták. A nagy csillár 300 éves, a gyóntatószék az országos műemlékek közé tartozik. Azután egy csöpp kis udvarba mentünk, amely 14 család tulajdona. Igazán csoda, hogy annyi ember a legnagyobb békeességben megél egymás mellett. Azután két gyönyörű, kis iker barokkpalotát láttunk, majd a Szentlélek templomot, de én már nyugtalanul vártam, hogy induljunk Nagycenk felé.

Hosszú autótúr után megálltunk egy csendes kis falusi temető előtt. A kerítésre szomorú fűzfák borultak, s csendesen

hajlongtak. Megindultunk a csendes, most elhagyott uton, a halottak országában. A kriptát kinyitották s a két kis élősarnokon keresztül a bejárat előtt álltunk. A bejárat fölött elmosódott betűk, de melyeknek értelme annyira megragadott, hogy azóta is annyszor eszembejüt: »Voltunk mint ti, leszték mint mi — por és hamu.« A fehér márványemléket egy lobogó gyertyaláng világította meg, körülötte rengeteg koszorú, szalag. Egy szerű, de mégsem közeledhet hozzá az ember mindennapi lélekkel. Valahogy úgy éreztem, hogy a gyertya mellett egy hatalmas nagy láng lobog, a nemzet soha ki nem alvó szeretete, s a sok koszorú mellett egy hervadhatatlan virágcsokor, annak a nemzetnek a hálája, amelyért meghalt, s ebben a lángban egy kis lobogó szikra, egy kicsi, elhervadni nem akaró, illatos kis virág, az én szeretem, hálám. Könnyes szemmel énekeltük a Himnuszt s a Hiszekegyet. Akkor azt hiszem, mindannyiunk lelkében egy erős elhatározás keletkezett, s Széchenyi megnyugodhatott. Sírjáról hoztam egy pár levelet.

Azonban nekünk ki volt számítva minden percünk, s így búcsút mondva, tovarobogtunk. Vissza Sopronba. Gyönyörű, hosszú autóuton beszélgettünk az egész várost; azután ki a Lőverekbe, Sopron nyaraló városrészébe mentünk. Gyönyörű kis villák, egy picit kis barokk kápolna, majd egy gyönyörű fenyves volt a látnivaló. Ebéd után a várost vettük a nyakunkba. Városház díszterme, régi zászlókkal, képekkel. Azután a Muzeum. Mint minden muzeum, olyan ez is. Ez azonban nem leszólás, mert vannak igazán értékes régiségei. Sopronban az Orsolyatér, egy kis darab a történelemből, tetszett a legjobban. Egy görög templom, egy barokk és egy renaissance palota, egy gyönyörű barokk kút egymás mellett. Oly különböző mindegyik, s mégis oly szép összhang! Azután egymásután érdekes, történelmi házak, paloták, majd megérkezünk a hűség-kapu alá: »Civitas fidelissima«. Igaza van, csakugyan az ez a még németesen beszéző, de magyar szívvel érző drága szép város! Közben megfagyaltottattak bennünket, majd cigányzene mellett vacsoráztunk.

Másnap, hajnalban indultunk a megszállt területen levő Fraknó várába. Autóbusz várt az állomáson, a vállalat tulajdonosának a lánya vitt fel. Kért, hogy énekeljünk. Nahiszen, több sem kellett nekünk!

Olyan irredenta nótákat, kuruc nótákat, sőt a Himnuszt is énekeltük, mint annak a rendje. Istenem, hogyan írtam le azt a csodaszépet, amit ott láttam, nincs szó rá. A várból gyalog átmentünk a Rozáliára, jó 4 órás gyaloglás, gyönyörű! Láttuk a Raxot. Schneeberget, Semmeringet csodásan tisztán. Délután még a várost néztük, majd este, holt fáradtan indultunk vissza, Budapest felé.

Szegény Ferkó.

Írta: Georgi Rezső II. éves, Esztergom.

Szépen süttött a napsugár a falura és vidékre. Még nem volt erőteljes ez a napsugár, de azért jól esett mindenkinek, mert ez mutatta, hogy elérkezett az ébredés és hogy itt van a tavasz.

A fű már sarjadni kezdett és a rásütő nap élénken zölddé varázsolt. Pompázott a legelő a faluvégen és a kis libák itt is, ott is, élénken csipdesték a még gyenge fűvet. Az egyik csoportra vigyázott a Kiss Pista, a másikra a Nagy Jancsi, a harmadikra a Kovács Bözsi és így tovább. Helyesebben mondva nem is vigyáztak, mert a kis libák össze-vissza voltak több csoportban és a gyerekek minden vigyázást mellőzve, játszottak »fogócskát« és mindenféle más játékot. Boldogan játszottak, mert érezték, hogy itt a szép tavasz, itt a meleg napsugár, itt a kikelet és itt a gyermekek öröme. A hosszú tél után kipihenve kezdték újra a régi, télen át nem űzhető játékokat.

Ezektől a vígarcú gyerekektől egy kissé távolabb vigyázott a rábizott libuskákra egy kis fiú, a szegény Ferkó. Őneki nem volt tavasz, őneki nem volt kikelet, sem pedig játék. Neki még mindig búskomor tél volt, melyet nem tudott felváltani a boldogság, a tavasz. Egy éve, hogy apja meghalt és azóta a legnagyobb nyomorban élt özvegy anyjával. Elhagyatott volt. A többi gyerek nem játszott vele, azért mert nem volt cipője, nem volt labdája, nem volt semmiféle játékszere. Ő tehát egyedül, árván volt mindig.

Mindennap, mihelyt hazajött az iskolából, kihajtotta édesanyja egyetlen jószágait, azt a néhány, gyámoltalan libácskát. Az uton, a szegények keserűségével harapdálta azt a darab kenyeret, amelyet édesanyja arca veritékével tudott neki juttatni. A legelőn szótlanul leült és vigyázott a libuskákra. Fájdalmasan nézte, *hogyan játszanak az ő pajtásai.*

Egy napsütéses délutánon, könyvvel a kezemben kimentem a falu végére, hogy a friss levegőn tanuljak. Már messziről láttam, amint a víg gyerekek ugrándoznak, kergetik egymást és élvezik a tavaszt. Tőlük távolabb, ott láttam ülni a szegény Ferkót az egyik fa alatt. Búsan evett egy darab kenyeret, amely már félig össze volt száradva és a kemény morzsákkal csalogatta magához a kis libákat. Mintha ezt akarta volna nekik mondani: *Jőjjetek ide, ti kis állatkák, legyetek legalább ti az én barátaim, ha azok a többiek elhagytak!*

Nesztelenül közeledtem feléje és megálltam előtte. Ő pedig rám nézett egy pár pillanatig, de mindjárt szégyenkezve lehajtotta fejét. Most láttam csak igazán, milyen elhagyott árvával állok szemközt. Ruhája rongyos és foltos. Össze-visszakent kabátjáról le lehetett olvasni, hogy mit evett ezelőtt két-három

nappal. Mezítláb volt, pedig a többi gyerek még cipőben járt. Szánalomraméltó!...

Egy-két percig magambamélyedve hallgattam és igazán csak a legszomorúbb hangon tudtam szólni.

— Ferkó, miért vagy olyan szomorú?

Felelet helyett tenyerébe hajtotta fejét és egész bensőségeiben megrendült. Megeredtek a könnyek csatornái és fájdalmasan sírni kezdett. Én pedig sajnálva, hogy ilyen kérdés csúszott ki a számon, vigasztalni próbáltam.

— Ne sírj, te jó gyerek!... Nézd, ezek a libuskák hogy szeretnek téged!... Ne sírj!...

Hasztalan volt minden vigasztalás. A szegény fiú úgy sírt, olyan keservesen hullatta könnyeit, hogy bennem is részvétet keltett a gyermek fájdalma. Akárhogyan igyekeztem visszafojtani a könnyeimet, egy-egy mégis előjött és ráhullott szegénykének a kezére.

Vártam, míg kisírta magát. Mikor láttam, hogy már nem gyötíri annyira a fájdalom, bátorságot gyűjtöttem és így szóltam hozzája.

— Szeretted édesapádat?

— I... ig... en.

— Hát akkor ne félj! Ő mindig lát téged. Látja, hogy te mit csinálsz, hogy viselkedsz. Nem engedi, hogy bántsanak. Imádkozz szorgalmasan és sokszor járj a templomba! Kérd a jó Istent ne hagyjon el téged és édesanyádat! Meg fogod ezt tenni?

— Me... e... eg.

Ismét el kezdett sírni és most már olyan nagy fájdalommal sírt, hogy nem tudtam már nézni. Könnyes szemmel, szótlanul a zsebembe nyúltam és egy pénzdarabot csúsztattam az árvának a zsebébe. Nesztelenül elmentem tőle.

Már a faluban jártam, mikor visszanéztem. A szegény Ferkó még mindig ott ült a fa alatt és sírt.

Másnap délután láttam, hogy Ferkó virágot szedett a legelőn odavitte az út mellett álló kereszthez és odatűzte a keresztre feszített Krisztus lábához. Letérdelt az alapköre és imádkozott...

V á g y ó d á s.

Irta: Rusznyák Malvina III. éves, Kalocsa.

Szeretnék újból otthon lenni.
Otthon a Mátra ölén,
Hol a tölgyfa susugva,
Mesélve borult fölém.

Szeretnék újból otthon tlni
A mi kis házunk előtt
Beszélgetni a kis virággal
Oly boldogan, mint azelőtt.

Szeretném ha jó Anyám keze
Szelíden simogatná fejem
S a tavaszi-szellő ismét átsuhanna
Szegény, bús, árva szívemen.

S virágillattól ittasulva
Nézni, nézni a kék eget
S borús szememből és szivemből
Letörülmi a hulló könnyeket.

De elkerültem, messze onnan
Ó drága Mátrám ég veled
Bár soká távol leszek tőled
Hű szívem soha nem feled.

Papucskormány.

Irta: Fodor János IV. éves, Szeged.

Derült, verőfényes nap van. A nap pazar pompával ontja, aranyos fénykévéit, sugárözönben fürdik minden. Kipattant a tavasz, az élet rózsabimbója, az év nefelejcsse. Minden oly víg, minden oly friss, a tavasz fuvalata száll a légben, a halkan suttagó magyar rónák felett. Az élet apró munkásai megjelentek és zsongva köszöntötték a hosszú álom után a réteken zöldülő ismerősöket. A hosszú tél után oly jól esik szabadon szívni az öreg-tajtéket, kint a ház előtt az öregesontokat melengetni, régi idők szép emlékét felidézni.

A nagy udvarház fehér falának támasztott háttal ült Tóni bácsi s gyönyörködve nézte kicsi unokája fáradozását, hogy a szá-jába vegye lába nagyujját. A kis vasgyúró, valahányszor a szája elé ért a nagyujja, mindig hátra esett.

Tóni bácsi oldalbordája a kikelt csirkéket etetgette. Nem kellett már egyiknek sem dolgozni, volt miből megélni, meg aztán elvégezték azt a fiatalok, amit a munkások felügyelete adott. De Tóni bácsi életpárja nem tudta megállni, hogy ne dolgozzon. Tett-vett, rakosgatott, mindig talált valami pakolni valót magának, mert életszükséglete volt. Éppen ezért szerette volna, ha a munkások meg az ő családja, különösen a drágalátos férjem-uram és a vőmram is dolgozott volna mindig, megállás nélkül. S ha észrevette, hogy valamelyik megült, azonnal lecsapott pörgő nyelvvel s jaj volt a szerencsétlennek. Most is nagyokat pislogott az öreg felé. Ez visszahunyított s tudta, hogy a mai »ráta« nem soká megkezdődik. Jól sejtette. Nem soká váratott a derült égből lecsapó villám.

— Na! De megült kend. Ott akar kelmed kitavaszkodni? Mögéntlen példázik mán, az ember mást nem lát az agyarán, mint azt a szurtos csutorát!

Az öreg nem szólt semmit. Nagyokat nyelt s bölcsen hallgatott. Ez látszólag nem tetszett az oldalbordájának, mert mérgiben fölrugta az öreg kotlót. Most újra kezdte.

— Mért nem mén ki kigyelmed a gyümölcsösbe, a fákat megkéne nézni, hisz itt elevenen fölfüstöli magát?

Most már az öreg se győzte cérnával. Megszólalt s végtelen nyugalom, higgadság csegett a hangjában.

— A füstölt hús tovább tart, — vetette oda s avval tovább bodorászott unokája szöske fürtjei közt. Az asszony fújt mérgében, mindezáltal nem hagyta magát, hanem egy újabb versre zendített.

— Azért megnézhetné kelmed a gyümölcsöst, ha másért nem hát azért, hogy csináljon valamit.

— Minek nézzem meg? ez az idő úgyis becsapja őket, aztán

elszomorítsanak, hogy milyen szépek voltak s azután meg megfagy az egész termés.

Hangja nyugodtan csengett, az életbölcesség és a tapasztalat biztossá tették feltevésében.

— Mit? Kelmed még egész nap arról a fagyról beszélt, hiszen olyan szép idő van!

— Le fog fagyni a gyümölcsös, — felelt röviden.

Most az asszony nagy dirrel-durral rontott be a házba. Tóni bácsi nagyot lélekzett, hogy mára kiveszekedte vele az asszony magát s huncutúl mosolygott a bajusza alatt, mert tudta, hogy most a vőmura kerül sorra, aki bent a házban foglalatoskodott. A fiata! vőmura ki nem állhatta az anyósát. Hát az igaz is, hogy házsártos vén asszony volt, Tóni bácsi oldalbordája, igazi anyóstitus. De Málcsi néni is akkor kívánta látni a vejét, mikor a háta közepét. Most a vőmura éppen számolta, hogy mennyi búzát kell eladnia, az árenda fejiben. Ezt a műveletet pedig ülve csinálta s ez fájt úgy az anyósának, mintha a fogát húzták volna.

— Mit lopja kelmed itt az Isten szép napját? De megtanulta a naplopást, többet érne, ha még most is az anyja szoknyáját fogná, — zendített rá Málcsi néni.

A vő legokosabbnak vélte hallgatni, mert úgy hamarabb vége szokott lenni.

— Ötször öt... az huszonöt... ühüm annyi hát, persze, hogy annyi, — vélekedett magának beszélve a vő.

Ez annyira kihozta sodrából Málcsi nénit, amiért szóra sem méltatta a veje, hogy a tejes sajtárt akarta a fejéhez vágni. A veje féloldalt pislogott föl, tekintetéből kiértzett, hogy nem sokat ad rá. Egy ideig farkasszemet néztek, míg a rövidke szünetet meg nem törte az anyós hangja.

— Többet érne ennél a firkálásnál, ha kimenne a gyümölcsösbe!

— Lefagy úgy is, nagyon csalóka az idő, ismerem én — szólt a vőmura.

— Most csípőre tette a kezét az anyósa és szétvetett lábakkal gondolkozott azon, hogy milyen válogatott gorombaságot vágjon a veje fejéhez. Ugy állt ott, mint egy kétfülű fazék.

— Csak azért mondja kend, hogy lefagy, mert akkor nem kell kimenni dolgozni. Meg is bántam én már, hogy kendet elfogadtam vejemnek...!

— Én is — szakította félbe a veje.

— Mit? Te bántad meg? Mikor úgy gyüttél ide, mint az ujjam, semmid sem volt, csak magadat hoztad készvőnek.

— De én voltam a falu legderekebb legénye — bökött a fejével az anyósa felé.

— Té? Nyápic, semmiházi, te beszélsz, aki még tisztességes enivalót se ettél odahaza!?

— Különb volt az mégis, amit az én édesanyám főzött, mint amit kend kotyvaszt össze. Példa rá a mai ujonnan föltalált cicvara.

— Az édesanyáddal ne kérékődj, mert az egész életében más keze-lába volt — pattogott Málcsi néni.

— Hallja-é! Az édesanyámat ne kavarja bele, mert mindjárt megfeledekzem magamról, aztán abajgathat — s vésztjósón csillcogott a szeme. Eddig csak túrt, de mikor az édesanyját is elővette, nem állhatta tovább és dühösen ugrott föl. Az asz-szony toporzékolt dühében s már nem sok kellett, hogy eltör-jön a mécsese.

— Semmiházi — fakadt ki.

— A vőm uram úgy látszik, megszívlette az anyósi gyen-géd intelmeket, s szilárd, de lassú léptekkel indult kifelé a házból, pedig agyában egymást kergették a bosszú változatai. Mikor az ajtó közelébe ért, egy nótára gyujtott:

— »Kiskalapom a szög-re, az anyósom melléje fölakasz-tom« — s azzal gyorsan kisurrant az ajtón. Szerencséje volt, mert ahogy behúzta maga után, már repült egy súlyos cserép-fazék a levegőben, ami aztán csörömpölve zúzódt szét a kö-ves padlón. De a vő ekkor már az utcán járt. Rövid ideig lé-pegetett, s azuán megállt egy sarkon. Nemsokára föltűnt az apósa, Tóni bácsi is a távolban, amint öreges csoszogással szedte nehéz csizmáit a porban.

— Gyerünk apám a gyümölcsösbe, — mondta, mikor odaért.

— Na menjünk fiam — szólt az öreg, aki az utolsó hangos szónál, amit a felesége és a veje váltottak, szintén megindult a gyümölcsösbe. Ők szerették egymást, mint az olyanok, akiket a balsors összehoz. Most karonfogva megindultak s beléptek a sarki korcsmába — szerintük a gyümölcsösbe...

Ami nekem fáj, . .

Irtá: Lövey István IV. éves, Kiskunfélegyháza.

*Anyám, édesanyám! — Óh hány-szor mondom ezt.
Hány-szor tör-löm le titokban fájó könnyemet.
Óh, érzed-e anyám, hogy fáj e szív, e lélek,
Hogy összetört mindkettő, mint elvesztett Téged.*

*Érzed-e mondd, hogy mennyi fájhat nékem?
Amikor nincs másom, csak kétségbeesésem.
Hallod-e, mikor forró ajakkal rebe-gem az imát
És egy-egy fájó sóhaj feléd, hozzád kiált?*

*Nem bántalak. Aludd csöndesen örök álmodat.
Már megnyugszom. — Már nem fáj úgy e gondolat.
Ígérem, jó leszek. S ha sírok is, csak néha csöndbe'
S könnyeimet lopva fojtom a kendőmbe.*

TETSZIK – NEM TETSZIK

ROVATVEZETŐ: BÉKÉS ISTVÁN

Kincs a karácsonyi számunk. Ilyen és ennyi szépet együtt még egyik számunk sem adott. És annak az ifjúságnak, mely ilyen kincset termel, van joga szebb jövőt követelni.

*

December 8. — A vers mögötti érzés-tartalom jutalom önmagáért.

Karácsonyi találkozás. — Nagyon kedves. Gárdonyi-lélek hangulatos, ötletes, szeretet-diktálta írása.

Pukli Judith. — Mélyen és pontosan gondolkodó, fegyelmezett fantáziájú alkotó-erő. Invenció-bősége és kiforrott stilizálása a lehangsúlyozottabban meglepett. Munkája nagy érték.

Virrasztás. — Erős, klasszikus-zománcú, művészi költemény. Így kell hazafias szellemű verset elgondolni és így kell a magyar nyelvvvel muzsikálni!

Hercegnő. — Szimbolikus mezbe rejtett gondolat. Rejtett... mert a jelkép-sor mögül előbb a mesét kell kiérezni s a mese mögül a gondolatot.

Mély alapgondolata, csodás érzésözöne és viszonylag tökéletes művészi formája messze túlnő ki lapunk keretein.

Gyermek. — Kedves, de komoly témája, ügyes szerkezete, közvetlen hángja nagyon tetszik.

Karácsonyi emlék... — A témája kedves emléke az írónak s az egész kedves emlék nekünk, olvasóknak.

Utazás közben. — Eredeti hang, érdekes helyzetkomikumok. A befejezés meg egyenesen — egyéni. — A félegyháziak gratulációját küldöm — többek között — a barátod saját-szerzeményű ünnepi praeludiumáért. Megtanultuk mi is.

Bali M. — Komoly témába vágta a tollat. Annyira komoly, hogy ezt csak realizmussal szabad megközelíteni! — Elhiszem, hogy úgy gondoltad el meséd, ahogyan megírtad, de szeretném elhinni, hogy az úgy is történt. Dolgozz sokat.

Karácsonykor. — Egészen jól gördülnek a sorok. Még itt-ott szép is. Nem hibás, de nem eredeti.

* * *

Magyar mese. Magyar szív sugalta karácsonyi történet. Tetszik.

Biz' annak a lölke. Az állatszerető magyar paraszt sikerült rajza. Irj sokat!

Az aranyszív meséje. Kedves szavakkal megírt legenda a szegényeket is szerető kis Jézusról. Gratulálok.

Szentkeresztyék karácsonya. A karácsonyi gondolatot kedves történetben fejezi ki. Gratulálok.

Karácsony éjszakáján. Valóban érdemes az első díjra. A betlehemi jászol vonzó erejét gyönyörűen festi. Üdv.

Jézuska jászolánál. Az egyszerű lélek kedves hódolata annak a kisdednek, ki a Királyok Királya s »kinek neve előtt meghajol minden tér az Égen, földön és a föld alatt.«

Vágyam. Őszinte bús hangulat megkapó képe. Tetszik. Sz. K.

A nevető gyermekhez.

Irta: László Aranka, III. éves, Eger.

Mondd, óh mond meg kedves; mit kívánjak Néked
Hisz csupa kacgás, mosolygás az élted;
Virág hinti útag, mindenki úgy szeret.
A te piros ajkad csak kacag ... csak nevet.

Mindaz, aki ismer, Rólad csak azt mondja,
Te vagy a családnak dalos napsugara,
Mosolyod derűt hoz, szavad örömet ad,
Lehet-e a földön tenálad boldogabb?

A hideg télben is tavaszt énekelsz Te,
Nincs előtted bánat, talán nem ért gond se ...
Tartson a jó Isten mindig hófehérnek,
Maradj Te örökre nevető gyermeknek.

S ha az idő rohan; elszáll gyermekéved ...
Ha a sors mostoha, nehéz ... kegyetlen lesz.
Ha fekete jürtjeid fehérre válnak,
Maradj Te akkor is fénylő napsugárnak.

Kiss József testvérünk, a szegedi kir. kath. tan. képző V. é. növendéke 1929 december 19-én váratlanul elhunyt. Halála mély gyászba borította szüleit, nagy szomorúságba tanárait és tanuló-társait. — Kedves testvérünk; nyugodjál békében, emlékedet kegyeltesse! őrizzük szívünkben.

Élet és halál.

Irta: Bognár János I. éves, Pécs.

Elmerülök mélyen, gondolatban,
Átnézem múltó életem.
Visszanézek és kérdeem magamtól:
Mi volt eddig életem énnekem?
Múltó foszlány, röpke pillanat volt,
Nem volt fénylő csillag bús egén.
Mindég ködben és az esthomályban
Összetörve bandukoltam én.

Bandukoltam, végre rátaláltam
Arra, — kit szívem szeretett,
De ez megcsalt két szemével engem,
És a szívem újra árva lett.

Azóta is, mint az árnyék élek.
Sietek az elmúlás elé
Minden percel odébb odébb lépek
A szűk, sötét, nyirkos sír felé.

Kettő közül melyik érdemesebb?
Ez a kettő mindenkire vár.
Kettő, melyet mindenki megizlel,
A rongy élet és a bús halál.

Ahova vágyom . . .

Irta : Gyarmathy Márta III. éves.

Őszi légben, dalosan, vígan szállva,
Költöznek délre a vándormadarak.
Mennek a tavasz örökzöld honába,
Hol lány habokkal enyeleg a patak.

Ti sebesröptű, dalos kis madárkák,
Vigyetek engem is túl a tengeren,
Hol az ég mindig azuros, tiszta, kék
És a napsugár áttör a fellegen.

Ahol mámoros, enyhe, lány fuvalmat
Legyint felénk az enyhe, játszi szél,
Ah, oda vágyom, oda vigy engemet,
Erről a tájról a te dalod beszél.

És maradjunk ott soká, míg itt tél lesz.
Tudom, ott leszünk mi nagyon boldogok.
De visszajöjjünk ha nálunk tavasz lesz,
S már itt is nyílnak tarka vadvirágok.

Könyvismertetés.

Dr. Kalmár Gusztáv: Ismeretlen népek, névtelen földek... Afrika és Ausztrália nagy felfedezőinek küzdelmei, viszontagságai és kalandjai elevenednek meg ebben a könyvben előttünk a legrégibb időktől a mai napig. Egészvásznonkötésben bolti ára 8.30 pengő.

Prónai Lajos: A puszták börtönében. Négy magyar fogoly tisztt megkapó sorsa és kalandja a kirgiz puszták börtönében. Egészvásznonkötésben bolti ára 4 pengő.

Blaskó Mária: A királyi sarj. Lenyűgözően kedves, színes, érdekfeszítő elbeszélés keretében Szent József életét kapjuk ebben a könyvben. Egész vásznonkötésben a könyv bolti ára 6.40 pengő.

Erdősi Károly: Napsütéses Indiában. Legujabb, bővített, olcsó kiadás! Egészvásznonkötésben bolti ára 7 pengő.

Félreértés.

Tanító: (az üveg átlátszóságára akarja rávezetni a gyermeket.) „Hát mért látsz ki azon az ablakon, Pista?”

Pista: „Mert a Marci meg én óra előtt verekedtünk és ütöttük.

MATEMATIKA ÉS TUDOMÁNY

ROVATVEZETŐ: CSURGAI JÁNOS

1. 348 kg sósvíznek a $\frac{3}{40}$ része só. Mennyi tiszta vizet kell hozzáönteni, hogy a só az egész súlynak 5%-a legyen?

2. Négy szám számtani haladványt alkot, összegük 32. A haladvány negyedik tagja hétszer akkora, mint az első. Melyek a számok? (Beküldte: Kovács József.)

3. Hogyan lehet »bebizonyítani«, hogy kettő egyenlő hárommal?

4. Egy hordóba 50 l-el több bort öntenek, mint vizet. E keverékből 10 l-t kivéve, azt vízzel pótolják. Ekkor a bor és a víz aránya 27:13. Mennyi vizet és bort öntöttek a hordóba eredetileg?

5. Két szám négyzetének összegéhez, ha az első számot adom 276, ha a másodikat 277 az eredmény. Melyek ezek a számok?

A negyedik számban kitűzött feladatok megoldása.

1. A négy szám: 72, 12, 6, 2.

2. A törés a föld felett 4.55 m magasságban történt.

3. Az óra 156-t üt egy nap alatt.

4. A kétjegyű szám 24.

5. A kör sugara 25 cm.

Megoldók: Dornbach Péter (Szeged) V. éves, Pál Mária, Schopp Mária (Bp. II. ker.), Varga Ilona (Kisvárd), Pálinskás Antal (Eger) IV. évesek, Kamarás Oszkár (Jászberény) II. éves, Szeidl Sándor (Esztergom) V. éves, Kovács József (Baja) IV. éves, Zóka Kátó (Dombóvár) I. éves, Revák Jolán (Kisvárd) V. éves, Fekete Ilona (Bp. Ranolder-int.) IV. éves, V. Nagy Margit (Győr-szentiván) II. éves.

Rovatvezető üzenetei:

Jelen számunkban kitűzött feladatok megoldását 1930. II. 5-ig küldjétek be.

A rovat szellemének megfelelő példákat (megoldással) értekezést, kidolgozott tanítási tervezetet (bármilyen tárgy) szívesen veszek.

Mindenkinek. A borítékre írjátok rá, »matematika«. A példákat megoldással legyetek szívesek küldeni, szükségem van rá. (Egy kis statisztikához.)

R. J. Az utolsóban a végén egy kis összeadás. **V. I. K.** Szép kiállítás, a jövőben várlak. **N. L.** Miért nem küldted be? **Heron.** Nem haragszol? Egy kicsit átalakítottam. Jó munkát. **Borsod.** Talán az akarat? A szünetben 15 perced csak volt? **S. M. B.** Hát ezután is keress alkalmat. **Köszeg.** Nekem jó, de talán magas. Nem? **V. I. Debrecen.** Miért maradtál el? **Z. K.** Nem a rosszasága miatt. **P. A.** Köszönöm. Szervusz. **K. J. Baja.** Példáid jók, küldj többet is. **D. L.** Miért nem írsz? Dolgozz s haladó leszel.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Boldog Újévet kívánunk mindazoknak; akik táborunkba tartoznak; külön azoknak is, akik jókívánataikkal fölkerestek bennünket. Újévi célkitűzésünk sablonosnak látszik — de soha nem lehet kellően hangsúlyozni: *dolgozzunk a magyar Jövőért!* Szeressük egymást, mert: „szeretetben egység, egységben az erő — s erőben a boldog magyar jövőendő.” — **Sz. B. Fháza.** Ez az írásod homályos. Alig-alig tudtam az alapgondolatod elfogni s ez bizony nem nekünk való. Jobb munkád is lesz neked. Irj! Szervusz! — **Viszontlátásra.** Túllontúl szomorú. Stílus, elbeszélőerő van — irj! — **D. J. Fháza.** Nem tudom, miért változtál ismét olyan nagyot? Már meg versíroknak kezdelek tartani. Témád is (Élet) inkább versebe kívánkozik. Irj! **Temetek Bp.** Gyakorlott kéz vonása. Üdv. **Sz. J. IV. Eger.** Ujabb versedben hanyatlást láttam. Nem rosszszak, de tőled mindig jobbat várok. Egyébként jó témákat penditesz meg. — **T. Gy. V. Bp.** Munkád ismét kimaradt, mert a második útleírás kimaradt a mult számból, pedig ki volt már szedve. Így hát sajnálatomra nem közölhetjük most — pedig megérdemelné — és mert már meg is ígértem. Februárban jön. — **A magyar nóta.** Szép — de: Stílusod bizony eléggé gyöngye, magyar nótanak nem nevezhető versed sem. Nem tudlak biztatni. — **Eger.** Amint látod jön. Űgyesen dolgozol — irj sokat, hiszen tudsz! — **Mária.** Még egyelőre nem közölhetjük munkáját: stílusuk gyöngye. Csiszolásra szorul, de talán már a legközelebbi munkája jön is. Versíráshoz jobban ért. — **B. I. Sárospatak.** Öszinte lapodat köszönöm. Így megértelek, de verseidet ez sem menti: Irj másikat, vagy — ha van — küldj a meglevők közül. Hogy Neked más — vidéki — lapban jelent már meg munkád, nem föltétlenül jelenti, hogy nekünk is megfelelnek munkáid! Ezt úgy gondolom, nem kell bővebben magyarázni! Irj! Tudsz, csak a témában mást. — **Anonyma.** Verse jön. — **Téli hangulat.** Olyan vagy te is, mint az időjárás: szeszélyes — szinte szelőséges. Egyik munkád kitűnő — s ez pedig? Téli hangulat. — **Sárgarózsa.** Mivel név nem jött, nem közölhetem. Ezután nem állok jót a közlésért. — **Borura-derü.** Derüre-boru. Semmi! — **Veszélyes pillanatok.** „Aki a veszélyt keresi elvészen abban.” Te is annyi veszélyt halmoztál össze, hogy az összes Nick Carterben talán fele sincs meg. A detektív s e féle izgalmas írások nem nekünk válók, mi békésebb életpályára készülünk. Mást! — **Aréna.** Vártam, hogy az oroszlanokat beeresztet és azok majd szörnyűképen fognak ott vérengzeni. De szerencsére vagy oroszlan nem volt kéznél megfelelő számmal, vagy pedig nem találtál vállalkozó szellemű áldozatot — mert egyiket sem eresztetted be az aréna. Esemény nincs benne, még kevesebb gondolat. Talán a legközelebbi más lesz! — **A méz.** Egy csöppet sem édes — ez. Miért nem adsz bele érzelmet, eseményt, gondolatot. Szegény Pali bácsi! Gondolom jól összecsupkedték a méhek az alatt a félóra alatt, amíg a kaptár előtt állt. Vagy türelmes ember nagyon? Nincs benne még a valószínűség sem. — **Konc** nekünk nem kell. Nem élvezhetjük. Hidd el van elég sok jó munka bent, amelyek közlésre várnak s azokat nem mellőzhetjük semmiképen sem. Mert — ha te nem is hiszed — azért eléggé lelkiismeretesen szoktunk dolgozni és éppen nem a „protekcio” vezet a közléseknél. Szomorú, hogy ilyesmivel is meggyanúsítasz. — **Többeknek.** A januárra beigért közlést sok helyen nem tarthattam be anyagtorlódás miatt. De türelem: sorra kerülnek. — **Mea culpa.** Tetszetős nyelvezetű, de érthetetlen tartalmu munka. Ez nem közvetlenül jött, B. P. küldte át. Talán másik írását jobban tudom majd értékelni, — **K. G. F.** Tulsokra értekeled írásaidat. Pedig tudhatnád: nem mind arany ami fénylik. **G. J. I. Szeged.** Szépen fejlődsz — még lesz sok szép írásod, csak dolgozz! **V. M. Nyháza.** Gyöngécse. Irj prózát, hátha az jobban megy! **Nehéz pillanatok.** Eppen nem költői kép. Sőt... **Emerikus.** Szép a terved. Hogy miért nem tudjuk mégis megvalósítani, majd levélben felelek meg rá. — Szervusz! — **V. I. Kisvárd.** Utólagos beleegyezéssel megtettük szerk. biz. tagnak. Sok és jó munkát továbbra is kérek.

Több levélre a jövő számban.

Pártold azt,
aki nálunk hirdet!

Magadon segítesz, ha
hirdetőinket pártolod.

Hivatkozz lapunkra!

Tanítójelölteknek
nagy kedvezményt ad

BECKER JENŐ

fodrászterme Ujszeged,
Vedres-utca 5. szám.

Nyiratkozás 50 fillér.
Beretváltkozás 20 fillér.

Tiszta és pontos kiszolgálás.
Olcsó ár!

B E C K E R borbélynál
nyiratkozzál!!!

Tóth Imre

uri-szabó Alföld-utca 4.

K é s z i t:

Öltönyt, felöltőt, télikabátot,
levente-, sport- és cserkész-
ruhát, reverendát,
elsőrendű kül- és belföldi-
szövetekből.

Iskolai
strapa
ruhák **80 P**-től

Hozott szövetekből fazont
jutányos árért.

Tanítójelölteknek
kedvezmény!

Ha olcsón és szépen akar
ruhát, gallért, fehérneműt vegyileg
tisztíttatni
keresse fel

LUCZA JÓZSEF

kelmefestő és vegytisztító gyári ipartelepét,
hol a képzősöknek kedvezményes árakat számítunk

Főüzlet: RÁKÓCZI-TÉR,
(a tüzoltó laktanya és az új adóhivatal között)

Telefon: 10—75.

Fiókültek: Kazinczy-u. 11, Gizella-tér 3.

Kiskunfélegyháza Kossuth-utca 15.

Postai rendeléseket elfogadok.

Tornász, vivő és atléta
trikók, nadrágok
és cipők
speciális készítője

Schäfer Tibor

Budapest

I. Döbrentei-tér 4.

Telefon: 539—31.

Egyensapkák szövétből, bársony-
ból, zománcozott jelvénnel saját
műhelyemben a legszebb kivitelben
készülnek.

Közismert legolcsóbb
beszerzési forrás!

Tessék árajánlatot kérni!

Szeged hívő társadalma

tudja jól,

hogy imakönyvet, keresztet,
szobrokat, érmekeket, plakette-
ket és egyéb ajándéktárgyakat,
valamint jó irányú szórakoz-
tató és lelki könyveket a

KORDA

kegytárgy és könyvkereske-
désben szerezhethet be a leg-
jobban.

Gróf Apponyi Albert-u. 26.